

جایگاه جهانی تاریخ شفاهی

دکتر مهرمادی حسینی
عضو هیات علمی دانشگاه خوارزمی

تاریخ شفاهی در ایران

توجه به تاریخ شفاهی در دانشگاه‌های ایران، برای نخستین بار از دانشگاه اصفهان آغاز شد. اما امروزه مراکز متعددی به تحقیق در این زمینه مشغول هستند. در اردیبهشت سال ۱۳۸۳، دانشگاه اصفهان، نشست علمی در این خصوص برگزار کرد. این جلسات زمینه تشکیل انجمن علمی تاریخ شفاهی ایران را، که در نوع خود قابل تقدیر بود، موجب گردید.

در روزهای ۲۰ و ۲۱ آذر ماه ۱۳۸۴ نیز سمینار «بررسی جایگاه تاریخ شفاهی و اسناد در مطالعات تاریخی» در دانشکده ادبیات دانشگاه فردوسی و مرکز اسناد آستان قدس برگزار شد. نخستین کارگاه آموزشی تاریخ شفاهی مدیریت اسناد و مطبوعات سازمان در محل اتاق آموزش کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی و در روزهای ۱۷ و ۱۸ دی ماه ۱۳۸۴ برگزار شد. در این کارگاه، در خصوص تاریخ شفاهی و کارکردهای آن، آشنایی با مراکز تاریخ شفاهی، مراحل مختلف کار تاریخ شفاهی و اصول و روش‌های مصاحبه، مطالبی عنوان شد.

در اسفند سال ۱۳۸۵، سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران همایشی برگزار کرد. هدف اصلی این همایش، توسعه و تعمیم روش‌های نوین جمع‌آوری، حفظ و اطلاع‌رسانی منابع تاریخ معاصر ایران و توجه به نقش سازنده تاریخ شفاهی در تاریخ‌نگاری مستند بود.

در میان محققان ایرانی، توجه به تاریخ شفاهی هنوز سازماندهی نشده است. به همین دلیل، کارهای از این دست، پراکنده و ناشناس باقی می‌ماند.

مقدمه

تاریخ شفاهی، هنوز نتوانسته است به جایگاه اصلی خود در پژوهش‌های تاریخی دست یابد. به نظر محققین، تعداد کم مراکز تاریخ شفاهی، عدم توجه دانشگاه‌ها، ناشناخته ماندن اهمیت این روش در جمع‌آوری و سازماندهی منابع اطلاعاتی، از موانعی است که سد راه گسترش آن است.

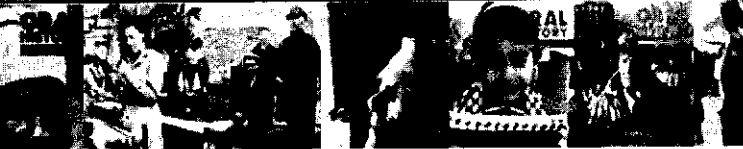
بر همین اساس، شناخت محققان ایرانی از وضعیت تاریخ شفاهی در میان تاریخ‌نگاران و مورخان جهان بسیار اندک است. در این نوشتار بر آنیم که نیم‌نگاهی هم به خارج از ایران و جایگاه تاریخ شفاهی در دیگر کشورها داشته باشیم.

سابقه تاریخ شفاهی به شکل امروزی آن، به سال ۱۹۴۸ میلادی باز می‌گردد. در این سال آلن نونیز (Alan Neynisi) در جریان مطالعه پارهای اسناد تاریخی در دانشگاه کلمبیای آمریکا، به فکر استفاده از ضبط صوت برای ضبط و گردآوری خاطرات افتاد و به این ترتیب، تاریخ شفاهی رایج شد. مسلماً، از مدت‌ها پیش تاریخ شفاهی مدنظر مورخین بوده است، اما استفاده از وسایل ضبط صدا، در پیدایش شکل امروزی آن نقش انکارناپذیری دارد.

به نظر جودیت مایر (Judith Moyer)، تاریخ شفاهی، مجموعه‌ای سازمان‌یافته از شهادت افراد در خصوص وقایع و تجربیات زندگی خودشان است. از نظر این محقق تاریخ شفاهی، فولکلور، شایعه، باوه‌گویی یا سخنان عجیب و قریب نیست. بر این اساس، یک مورخ شفاهی تلاش می‌کند یافته‌هایش را مورد بازبینی و تجزیه و تحلیل قرار دهد و آنها را در یک قالب و زمینه تاریخی بریزد. دیدگاه کامل دکتر مایر را می‌توان در وب سایت زیر مطالعه کرد:

http://dohistory.org/on_your_own/toolkit/oralHistory.html

ORAL HISTORY SOCIETY

Welcome to the Oral History Society!

Oral history records the living memories and feelings of all kinds of people, many otherwise hidden from history, and creates a more vivid picture of our past.

What is Oral History?

- Oral history is the recording of people's memories. It is the living history of everyone's unique life experiences.
- Oral history records people's experiences on sound and video tape. It is a vital tool for our understanding of the recent past. No longer are we dependent only on the written word.
- Oral history enables people who have been hidden from history to be heard, and for those interested in their past to record personal experiences and those of their

Latest News

"BOOKING NOW - OHS Annual Conference 2008"

Read more...

Events

"9th Regional Oral History Network Meeting, South Yorkshire"

"WHO CARED? ORAL HISTORY, CARING, HEALTH AND ILLNESS: Marking 60 years of the National Health Service"

Read more...

در این سایت دهها عنوان مصاحبه و یا نقل خاطرات از تاریخ معاصر ایران گنجانده شده است.

جداً از پایگاه مؤسسه مطالعات تاریخ معاصر ایران، سایت اینترنتی مجله فرهنگی - هنری بخارا، با انگیزه گسترش تاریخ شفاهی، گفتگویی را با دکتر ابوالقاسم خدابنده (مدیر مجله هنر و مردم) در خصوص خاطرات مطبوعاتی وی منتشر کرده که می‌توان از طریق آدرس زیر به آن دسترسی پیدا کرد:

www.bukharamagazine.com/39/articles/m11.html

تاریخ شفاهی در حوزه تاریخ انقلاب اسلامی نیز مورد توجه بسیاری از پژوهشگران قرار گرفته است. حوادث انقلاب و پس از آن، به‌ویژه جنگ تحمیلی، بستری مناسبی را پیش روی ما قرار می‌دهد.

واحد تاریخ شفاهی انقلاب اسلامی یکی از واحدهای تابعه دفتر ادبیات انقلاب اسلامی در مرکز مطالعات و تحقیقات فرهنگ و ادب یابرداری است. این مرکز از دو دفتر تشکیل می‌شود: یکی دفتر ادبیات و هنر مقاومت و دوم دفتر ادبیات انقلاب اسلامی. به تدریج، دفتر ادبیات انقلاب اسلامی سه بخش دیگر را در درون خود به‌وجود آورد: واحد فرهنگ ناموران معاصر ایران، واحد تاریخ شفاهی انقلاب اسلامی، واحد تدوین انقلاب اسلامی.

در واحد تاریخ شفاهی انقلاب، تا کنون با بیش از ۶۰۰ نفر مصاحبه شده است. حاصل این مصاحبه‌ها، انتشار خاطرات جلال‌الدین فارسی، هادی غفاری، آیت‌الله پسندیده، مرتضی الویری، رجب علی ظاهری، جواد منصوری، جهانگیر تفضلی، عزت شاهی و... است.

سازمان کتابخانه‌ها، موزه‌ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی

یکی از محققینی که موضوع تاریخ شفاهی را در آثار خود وارد کرده، دکتر عبدالرضا هوشنگ مهدوی، استاد دانشگاه امام صادق (ع) است. وی درباره اهمیت و جایگاه تاریخ شفاهی می‌نویسد: «تاریخ شفاهی اتفاقاً روش جالب و منطقی و درستی است. این روش که چند دهه‌ای است، پس از اختراع دستگاه‌های ضبط صوت سیمی و سپس ریلی و تکمیل و تکامل آن دستگاه‌ها، در جهان متداول شده؛ از این قرار است که محقق برای پژوهش پیرامون یک رویداد تاریخی یا حوادث یک دوران، به کتاب‌ها و روزنامه‌ها و اسناد و مدارک رسمی و غیررسمی آشکار و پنهان اکتفا نمی‌کند، علاوه بر همه آن مستندات مفید، به افراد و قهرمانان دست اول و دوم و سوم و چندم آن حادثه و همه کسانی که از دور و نزدیک دستی در آن رویداد داشته‌اند یا شاهد واقعه بوده‌اند، مراجعه و مشاهدات و اطلاعات آنها را ضبط می‌کند. این انبوه مشاهدات و شهادت‌ها و اعترافات، که ابتدا از هم گسسته و در موارد زیادی ضد و نقیض به نظر می‌رسد، در دست گردآورنده خبری طبقه‌بندی، زمان‌بندی، ارزیابی و بالاخره تفکیک می‌شود و آنگاه به دست محقق سپرده می‌شود.»

محقق کارآزموده این انبوه اطلاعات تفکیک‌شده خام را می‌شود و با متن پیاده شده آن را مطالعه و تجزیه و تحلیل می‌کند و مانند قطعه‌های موزائیک آن را در جاهای لازم قرار می‌دهد. با افزوده شدن این قطعات موزائیک، واقعه به طور کامل و اقتناع‌کننده ترسیم می‌گردد و جای ابهامی نمی‌ماند.

تاریخ شفاهی در مؤسسه مطالعات تاریخ معاصر ایران نیز جایگاه ویژه‌ای دارد. این مهم را می‌توان از طریق ورود به آدرس زیر و اتصال به پیوند «تاریخ شفاهی» مشاهده کرد:

<http://iihs.org>

مرکز تحقیقات جنگ سپاه پاسداران انقلاب اسلامی نیز تلاش کرده است بخشی از رسالت ثبت آثار حوادث پس از انقلاب را در طی مصاحبه با ده ها هزار نفر انجام دهد.

مرکز اسناد انقلاب اسلامی، نهاد دیگری است که در زمینه تاریخ شفاهی گام‌های مؤثری برداشته است. این مرکز، در سال ۱۳۶۰ فعالیت خود را آغاز کرد. در سال ۱۳۶۷ حضرت امام خمینی (ره) در نامه‌ای به حجت‌الاسلام والمسلمین سید حمید روحانی، رئیس وقت مرکز، ضمن قدردانی از تلاش‌های ایشان و مجموعه همکاران وی، با ابراز عدم رضایت از انتشار تاریخ‌های غیرواقعی از طرف وابستگان به شرق و غرب، ضمن تشویق به نگارش تاریخی واقعی و مستند، بی‌گیری جدی‌تر در خصوص جمع‌آوری همه اسناد اعم از نوشته، صدا و تصویر را مورد تأکید قرار دادند. بر این اساس و از آن تاریخ، عملاً مرکز اسناد انقلاب اسلامی به محلی برای جمع‌آوری و نگهداری کلیه اسناد انقلاب اسلامی ایران تبدیل شد. از طریق وبسایت زیر می‌توان با این مرکز آشنا شد:

<http://www.irdc.ir>

اداره تاریخ شفاهی وابسته به سازمان اسناد و کتابخانه ملی نیز، در همین راستا تلاش‌های ارزشمندی انجام داده است. اداره آرشیو شفاهی (در حال حاضر گروه اطلاع‌رسانی منابع دیداری - شنیداری) سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران در سال ۱۳۷۱، در مدیریت خدمات آرشیوی تأسیس شد. مهم‌ترین فعالیت‌های این اداره عبارتند از:

- شناسایی شخصیت‌های مهم علمی، فرهنگی، سیاسی، هنری و ایجاد ارتباط با آنها

- مطالعه و تحقیق پیرامون موضوع مصاحبه و تهیه طرح مصاحبه با شخصیت‌های مذکور

- انجام مصاحبه با شخصیت‌های منتخب در زمینه‌های مورد نظر

- حفظ، نگهداری و آماده‌سازی مصاحبه از طریق پیاده‌سازی متن و تهیه نسخ جانبی و انجام مراحل مقابله، تصحیح، ویرایش و....

- ارائه خدمات به پژوهشگران با رعایت شرایط تعیین شده از سوی مصاحبه‌شونده و سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران

- جذب اسناد و مدارک شخصی مصاحبه‌شوندگان که در صورت تمایل آن‌ها، به عنوان ضمیمه مصاحبه در آرشیو نگهداری می‌شود.

آدرس این مرکز چنین است:

<http://www.nlai.ir>

مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره)، نیز با ثبت خاطرات و مصاحبه با شخصیت‌های سیاسی، نقش مهمی در ارتقاء تاریخ شفاهی معاصر ایران دارد. برای آشنایی با این مرکز به سایت زیر وارد شوید:

هم، در سال ۱۳۷۶، آرشیوی برای جمع‌آوری، نگهداری و طبقه‌بندی خاطرات شفاهی مربوط به آستان قدس تأسیس کرد که در نوع خود در ایران بی‌نظیر است. این سازمان از طریق وبسایت زیر انبوهی از اطلاعات ارزشمند خود را در اختیار کاربران قرار می‌دهد:

<http://aqlibrary.ir/documents/oralhistory.aspx>

در بخش «آیین‌نامه آرشیو تاریخ شفاهی اداره اسناد» در خصوص رسالت، اهداف، وظایف، اولویت‌های مصاحبه، شرایط کلی مصاحبه و شرایط فنی کار، توضیحاتی ارائه شده است. از دیگر بخش‌های این سازمان، بخش «آموزش» است که به معرفی استانداردهای جهانی تاریخ شفاهی می‌پردازد. این قسمت حاوی ارزشمندترین نکات در زمینه تاریخچه و مبانی نظری تاریخ شفاهی است که از پایگاه انجمن جهانی تاریخ شفاهی اخذ شده است.

از دیگر بخش‌های این سازمان، بخش «پروژه‌های در دست اجرا» است. سه پروژه «تاریخ شفاهی شهرریور ۱۳۲۰»، «تاریخ شفاهی پزشکی آستان قدس رضوی» و «تاریخ شفاهی آموزش و پرورش» در این قسمت مورد توجه قرار گرفته است.

بخش دیگری از پایگاه مرکز اسناد آستان قدس، به «گاهنامه‌ها» اختصاص دارد. این قسمت همچون یک کارگاه آموزشی برای مراجعه‌کنندگان به این سایت است. در این قسمت می‌توان با گاهنامه آرشیو تاریخ شفاهی آشنا شد.

در این پایگاه، گزارش‌های عملکرد تاریخ شفاهی نیز ارائه می‌شود. این بخش شامل: «گزارشی از نخستین کارگاه آموزشی تاریخ شفاهی»، «گزارش و عملکرد آرشیو تاریخ شفاهی» و «سمینار بررسی جایگاه تاریخ شفاهی و اسناد در مطالعات تاریخی» است.

از دیگر قسمت‌های جالب مرکز اسناد آستان قدس، «مجموعه‌ها» است. در این قسمت فهرست مصاحبه‌های انجام شده، مستندسازی محلات قدیمی شهر مشهد و تاریخ شفاهی شهرهای بیرجند، گناباد و خواف، گنجانده شده است.

یکی دیگر از بسترهای تحقیق در حوزه تاریخ شفاهی، «تاریخ شفاهی ادبیات معاصر» است. اخیراً در این حوزه آثاری منتشر شده است، که می‌توان به کتاب‌های «صادق هدایت» و «صمد بهرنگی»، «م. آزاد»، «علی باباچاهی» و «هوشنگ گلشیری» زیر نظر محمد هاشم اکبریانی اشاره کرد. در این کتاب‌ها، زندگی نویسندگان و شاعران تأثیرگذار از دوران کودکی، نوجوانی، ادبی و خلق آثار ادبی، در گفت‌وگو با نزدیکان، دوستان و خود نویسندگان و شاعران به خواننده منتقل شده است.

History Association of Australia
 Oral History Association of Australia

On this site:
 Who is the OHAA?
 What is Oral History?
 Branches
 Publications
 Conferences
 Membership
 Guidelines of Ethical Practice
 Links
 Directory of Collectors

Hazel de Berg Award
 Hazel de Berg Award for Excellence in Oral History.
 Criteria and nomination form.
 Nominations must be received by 5 pm on Friday 26 June 2009
 Click here for more information.

Welcome to the official website of the Oral History Association of Australia.

OHAA Journal
 Call for Contributions. OHAA Journal No. 30, 2008
 Information for Contributors. OHAA Journal No. 30, 2008
 Fees Guidelines (OHAA), click to download.

What is the OHAA?
 The OHAA was formed in 1978. There are branches in each state.

به طور رایگان از وبسایت مزبور دریافت کرد؛ اما بسیاری از اسناد فوق با پرداخت هزینه قابل دسترسی است. فایل های صوتی (مصاحبه ضبط شده) و متنی (متن پیاده شده مصاحبه) قابل دسترس در این وبسایت عبارتند از: امیر خسرو افشار قاسملو (وزیر امور خارجه)؛ موسی الموسوی اصفهانی (نوه آیت الله ابوالحسن اصفهانی، از مراجع)؛ علی امینی (نخست وزیر)؛ صادق امیر عزیزی (وزیر داخله)؛ محمدرضا آشتیانی (نماینده مجلس)؛ مهدی آذر (وزیر علوم)؛ مظفر بقایی کرمانی (نماینده مجلس)؛ شاپور بختیار (نخست وزیر)؛ عبدالرحمان برومند (تاجر و فعال سیاسی)؛ ابوالحسن ابتهاج (رئیس سازمان نقشه برداری)؛ خداداد فرمانفرمایان (رئیس سازمان نقشه برداری)؛ مظفر فیروز (وزیر کار)؛ ریچارد. ن. فرای (استاد دانشگاه هاروارد)؛ محمد ناصر فشقایی (رهبر قبیله و سناتور)؛ مهدی حائری یزدی (فرزند آیت الله عبدالکریم حائری، از رهبران شیعه)؛ فضل الله همایونی (فرمانده ارتش در کردستان)؛ علی ایزدی (رئیس کارکنان دفتری اشرف)؛ شمس الدین جزایری (وزیر علوم)؛ حمید قجر (فرزند آخرین شاه قاجار)؛ ابوالقاسم خراجو (مدیر بانک توسعه و معدن ایران)؛ حاج علی کیا (رئیس جاسوسان نظامی)؛ محمود (حاج سید) لاجوردی (بنیانگذار گروه صنعتی بهشهر)؛ ابوالقاسم لباس چی (نماینده بازار)؛ ابراهیم مهدوی (وزیر کشاورزی)؛ جورج میدلتون (George Middle- ton)؛ اسدالله مبشری (وزیر دادگستری)؛ محسن مبصر (رئیس پلیس)؛ محمدعلی مجتهدی (مدیر دبیرستان البرز)؛ غلامحسین مصدق (فیزیکدان و دستیار پدر)؛ حبیب نفیسی (معاون وزیر

<http://www.imam-khomeini-isf.com>

تاریخ شفاهی در خارج از ایران

پروژه دانشگاه هاروارد

در میان پروژه های الکترونیکی تاریخ شفاهی ایران، «طرح تاریخ شفاهی ایران» (IOHP=Iranian Oral History Project) وابسته به مرکز مطالعات خاورمیانه دانشگاه هاروارد (Centre for Middle Eastern Studies) قابل تأمل است. اگرچه این طرح در نوع خود از منظر کمیت و دانشگاهی، کم نظیر است، در عین حال لازم است انگیزه های سیاسی بنیانگذاران این طرح را هم (که در تقابل با اهداف انقلاب اسلامی است)، در نظر داشته باشیم. این پروژه از طریق آدرس اینترنتی زیر در اختیار محققین قرار گرفته است:

<http://www.fas.harvard.edu/~iohp/>

فایل های صوتی، اسناد، متون و نسخه های خطی ارائه شده در این طرح، در کتابخانه دانشگاه هاروارد نگهداری می شود و برخی از آن ها به صورت On Line در اختیار محققین است. این پروژه کار خود را از سال ۱۹۸۱ میلادی، و با مصاحبه با برخی از شخصیت های سیاسی بانفوذ که در جریان حوادث سیاسی و اجتماعی تاریخ معاصر ایران نقش داشته اند، آغاز کرد. در این طرح می توان به خاطرات ۱۳۴ شخصیت سیاسی به همراه نهصد ساعت فایل صوتی، و حدود ۱۸ هزار صفحه نسخه چاپی دسترسی پیدا کرد. بخشی از اطلاعات این پروژه را می توان

سند صوتی، ویدئویی و اسناد مکتوب به زبان انگلیسی گنجانده شده است.

این مجموعه تاریخ شفاهی از طریق آدرس زیر در دسترس کاربران قرار دارد:

<http://www.inthefirstperson.com/firp/index.shtml>

اطلاعات ارائه شده در این مجموعه بر اساس موضوع، راوی و سال، در اختیار کاربران قرار می‌گیرد.

انجمن بین‌المللی تاریخ شفاهی

این انجمن در سال ۱۹۹۶ میلادی، در سوئد تشکیل شد و امروزه از طریق آدرس اینترنتی زیر در اختیار محققین تاریخ قرار گرفته است:

<http://www.ioha.fgv.br/ioha/english/index.html>

خبرنامه این انجمن نیز از طریق همین وبسایت، مقالاتی را در زمینه تاریخ شفاهی ارائه می‌دهد. این انجمن از سال ۱۹۹۶ تاکنون، کنفرانس‌هایی در کشورهای سوئد، برزیل، ترکیه، آفریقای جنوبی، ایتالیا و بالاخره در سال ۲۰۰۶ در استرالیا برگزار کرده است و نشست‌های سالیانه آن همچنان ادامه دارد. قرار است پانزدهمین کنفرانس انجمن بین‌المللی تاریخ شفاهی، از ۲۳ تا ۲۸ سپتامبر سال ۲۰۰۸، در مکزیکو برگزار شود.

انجمن ملی تاریخ شفاهی نیوزلند

انجمن ملی تاریخ شفاهی نیوزلند (National Oral History Association of New Zealand = NOHANZ)، در شهر ولینگتن، با هدف آشنایی مورخان با تاریخ شفاهی، راه‌اندازی شده و آدرس اینترنتی آن چنین است:

<http://www.oralhistory.org.nz/index.html>

انجمن تاریخ شفاهی کانادا

انجمن تاریخ شفاهی کانادا (Canadian Oral History Association = COHA)، مجموعه‌ای از خاطرات ثبت‌شده از تاریخ معاصر جهان را طی بیست سال گذشته نگاه‌داری می‌کند. از طریق سایت زیر می‌توان با این انجمن آشنا شد:

<http://www.canoha.co>

انجمن تاریخ شفاهی آفریقای جنوبی

این انجمن با هدف ثبت خاطرات راویان از حوادث معاصر آفریقا، راه‌اندازی شده است و از طریق وبسایت زیر در دسترس همگان قرار دارد:

<http://www.ohasa.org.za>

کار؛ فاطمه پاکروان (همسر حسن پاکروان، وزیر کابینه)؛ پیتر رامسبوتام (سفیر بریتانیا)؛ استوارت راکول (-Stuart Rock well)؛ کریم سنجابی (رهبر جبهه ملی)؛ محمد شانه‌چی؛ حسن طوفانیان (از فرماندهان نظامی)؛ محمد یگانه (وزیر امور اقتصاد و دارایی)؛ احمد زیرک‌زاده (از رهبران جبهه ملی)

در سال ۱۹۹۵ میلادی، یک کمیته مطالعاتی در مرکز مطالعات خاورمیانه دانشگاه هاروارد، تعدادی از خاطرات جمع‌آوری شده را منتشر ساخت. فهرست این خاطرات عبارتند از:

خاطرات علی امینی، ۱۹۹۵ و ۱۹۹۷ میلادی؛ خاطرات شاپور بختیار، ۱۹۹۶ م؛ خاطرات شاهزاده حمید قجر، ۱۹۹۶ م؛ خاطرات امیر تیمور کلالی، ۱۹۹۷ م؛ خاطرات عبدالمجید مجیدی، ۱۹۹۸ م؛ خاطرات فاطمه پاکروان، ۱۹۹۸ م؛ خاطرات جعفر شریف امامی، ۱۹۹۹ م؛ خاطرات محمدعلی مجتهدی، ۲۰۰۰ م؛ خاطرات مهدی حائری یزدی، ۲۰۰۱ م و خاطرات محمود فروغی، ۲۰۰۳ م.

یکی از بخش‌های مهم پروژه تاریخ شفاهی ایران، دسترسی به فهرست عمومی لغات در این مجموعه است. همچنین فهرست اسامی راویان و اشخاص را نیز می‌توان در این پایگاه مشاهده کرد.

انجمن تاریخ شفاهی استرالیا

انجمن تاریخ شفاهی استرالیا (Oral History Association of Australia = OHAA) در سال ۱۹۷۸ میلادی با اهداف زیر راه‌اندازی شد:

- ترویج و اشاعه روش‌های پژوهش در تاریخ شفاهی
- آموزش کاربرد روش‌های تاریخ شفاهی
- تشویق و هدایت در تمام جنبه‌های تاریخ شفاهی
- پرورش چگونگی حفظ اسناد مربوط به تاریخ شفاهی
این انجمن مجله‌ای برای علاقه‌مندان به تاریخ شفاهی منتشر می‌کند. برای آشنایی با این انجمن به سایت زیر متصل شوید:
<http://www.ohaa.net.au>

کتابخانه بریتیش

آرشیو صوتی این کتابخانه انگلستان، به آدرس زیر در اختیار کاربران قرار دارد:

<http://www.bl.uk/collections/sound-archive/history.html>

به نخستین انسان

سایت «به نخستین انسان»، حاوی فهرست بیش از چهار هزار روایت تاریخی از سراسر جهان است. در این مجموعه، هزاران

<p>What's New at ROHO?</p> <ul style="list-style-type: none"> There will be no Summer Institute in 2008, but ROHO has exciting plans for the coming academic year, including a symposium and workshops... more info 20 February 2008: Howard Schachman transcript announced: UC Berkeley Professor of Molecular Biology: On the Loyalty Oath Controversy, The Free Speech Movement, and Freedom in Scientific Research. <p style="text-align: center;">More ROHO News</p>	<p>Featured Project</p> <p>KAISER PERMANENTE</p> <p>Oral History Project 1970 - Present</p>
<p>Browse ROHO's Oral History Collection</p> <p>Subject Areas Featured Projects</p> <p style="text-align: center;"> <input type="text" value="Search the ROHO website"/> </p>	<p>Oral History of the Month</p> <p>Howard Schachman UC Berkeley Professor of Molecular Biology: On the Loyalty Oath Controversy, The Free Speech Movement, and Freedom in Scientific Research</p>

<http://www.nzhistory.net.nz/handsonhistory/oral-history>

این خاطرات بیشتر به جنبش‌های سیاسی، اقتصادی و اجتماعی اروپا و دو جنگ جهانی مربوط می‌شود.

پایگاه H-Oralhist

پایگاه H-Oralhist، به عنوان بخشی از سایت شبکه علوم انسانی و اجتماعی، فعالیت‌هایی را در خصوص تاریخ شفاهی انجام داده است. برای آشنایی با این پایگاه به آدرس زیر وارد شوید:

<http://www.h-net.org/~oralhist/>

این سایت وابسته به انجمن تاریخ شفاهی در کالج دانشگاهی Dickinson در امریکاست که در ادامه همین مطلب به آن اشاره می‌کنیم.

انجمن تاریخ شفاهی Dickinson

انجمن تاریخ شفاهی، وابسته به کالج دانشگاهی Dickinson در امریکا، از طریق آدرس زیر در دسترس است:

<http://alpha.dickinson.edu/oha>

این انجمن در سال ۱۹۶۶ م، با جمع‌آوری خاطرات شخصیت‌های بزرگ راه‌اندازی شد. یکی از اهداف مهم این انجمن برگزاری نشست‌های سالیانه و ارائه مقالاتی در خصوص پژوهش در تاریخ شفاهی است. این نشست‌های سالیانه از سال ۱۹۹۷ تا کنون، به طور مرتب در نیواورلئان، بوفالو، دورهام، سان‌دیگو، واشنگتن، پورتلند، آرکانزاس، و امسال هم در اوکلند برگزار شده

فولکلور و تاریخ شفاهی

کتابخانه ملی استرالیا، در وبسایت خود، مجموعه‌ای را با عنوان «فولکلور و تاریخ شفاهی» نگهداری می‌کند. این بخش از طریق آدرس اینترنتی زیر در اختیار همگان قرار دارد:

<http://www.nla.gov.au/oh/>

در این مجموعه بیش از ۳۰ هزار ساعت از خاطرات تاریخی افراد نگهداری می‌شود.

تاریخ شفاهی در دانشگاه کلمبیا

اداره پژوهش تاریخ شفاهی (Oral History Research Office) وابسته به کتابخانه دانشگاه کلمبیا در امریکا، از طریق آدرس زیر، در اختیار محققان قرار دارد:

<http://www.columbia.edu/cu/lweb/indiv/oral/>

با توجه به زمان تأسیس این اداره، یعنی سال ۱۹۴۸ میلادی، شاید یکی از قدیمی‌ترین مراکز تاریخ شفاهی به سبک امروزی در جهان باشد. در این اداره حدود ۸ هزار مجموعه صوتی و بیش از یک میلیون نسخه خطی از خاطرات تاریخی افراد در زمینه تاریخ معاصر جهان نگهداری می‌شود.

راهنمای ثبت تاریخ شفاهی

راهنمای ثبت تاریخ شفاهی، وابسته به پایگاه اینترنتی «تاریخ نیوزلند» و از طریق آدرس زیر، مجموعه‌ای از خاطرات شخصیت‌های سیاسی را در خلال تاریخ معاصر اروپا نگهداری می‌کند:

UNIVERSITY OF CONNECTICUT Oral History Office

Home
About OHO & Our Staff
OHO at UConn Services
Tapescribe
Our Projects & Publications
Witnesses to Nuremberg
Catalog of Interviews
Pilgrimage Studies in Oral History
New England Association of Oral History
Oral History Links

ORAL HISTORY OFFICE
at the University of Connecticut

Oral History Office
University of Connecticut
Whetten Graduate Center; 3rd Floor
438 Whitney Road Extension; U-1132
Storrs, CT 06269-1132
Tel: (860) 486-5245/4578
Fax: (860) 486-4582

The Oral History Office at the University of Connecticut (OHO at UConn) originates, supports and sponsors projects which emphasize Connecticut's history and development, as well as projects that deal with a wide variety of other subjects, including the University itself.

OHO historians develop source materials through a program of recorded interviews, a valuable research technique which provides access to historical sources which would otherwise remain untapped. Interviews are subsequently transcribed to allow easy use of the material. Recordings, transcripts and related materials are serviced at the Reference Desk of the Thomas J. Dodd Research Center. These archives are open to students and professional researchers and photocopying is available.

OHO at UConn was established as the Oral History Project in 1986 and began to expand in the late seventies in response to a growing professional interest in this research technique. It was designated a Center by the University's Board of Trustees in 1991 and continues to increase both the number of research projects coming under its umbrella and the services it provides. In 2007, the Center's name was changed to Oral History Office.

Center-based activities have been supported by funding from such agencies as the National Endowment for the Humanities, the Connecticut Humanities Council and the U.S. Office of Education, as well as by private sources and the University of Connecticut.

Publications originating from OHO at UConn include: *Mills and Meadows: A Pictorial History of Northeastern Connecticut, From the Old Country: An Oral History of European Migration to America, Connecticut Workers and Technological Change, Witnesses to Nuremberg: American Participants of the War Crime Trials, and Red Brick in the Land of Steady Habits: Creating the University of Connecticut, 1981-2006.*

Search:

انجمن تاریخ شفاهی (OHS)، وابسته به گروه تاریخ دانشگاه Essex در انگلیس، از طریق آدرس اینترنتی زیر فعالیت‌های علمی خود را معرفی می‌کند:

<http://www.ohs.org.uk>

این انجمن مجله سالانه‌ای هم حاوی مقالات محققان رشته تاریخ منتشر می‌کند. اولین شماره این مجله از سال ۱۹۷۱ میلادی شروع شده، و اینک شماره ۳۵ آن در سال ۲۰۰۷ در دسترس همگان قرار دارد. با ورود به وبسایت این انجمن می‌توان به فهرست و خلاصه این مقالات دسترسی پیدا کرد.

نقش تاریخ شفاهی در یادگیری تاریخ

کارل سیلر (Siler, Carl R.) در مقاله‌ای با عنوان «نقش تاریخ شفاهی در آموزش تاریخ آمریکا» به مبانی نظری و ارزش علمی تاریخ شفاهی اشاره کرده است. این مطلب را می‌توانید در بخشی از سایت Eric Digest مشاهده کنید:

<http://www.ericdigests.org/1996-4/oral.htm>

تاریخ شفاهی کیپ‌تاون

پروژه تاریخ شفاهی کیپ غربی (Western Cape oral history project = WCOHP)، حاوی اطلاعاتی در خصوص تاریخ شفاهی و سیاسی کیپ غربی (کیپ‌تاون، آفریقای جنوبی) است. برای آشنایی با این طرح به سایت زیر وارد شوید:

<http://web.uct.ac.za/depts/history/ohp1.htm>

است. قرار است سال آینده این نشست در ۱۵ اکتبر در پیتزبورگ برگزار شود.

یکی از مهم‌ترین آثار منتشر شده توسط این انجمن، مجله «بررسی تاریخ شفاهی» است که به مدیریت دکتر کیمبرلی پورتر (Kimberly Porter) منتشر می‌شود. از دیگر کارهای این انجمن، انتشار یک خبرنامه علمی است.

صداهای تاریخی

سایت «صداهای تاریخی» حاوی مجموعه‌ای از سخنرانی‌ها و اسناد سیاستمداران و شخصیت‌های سیاسی معروف در امریکاست. برای آشنایی با این سایت به آدرس زیر وارد شوید:

<http://www.historicalvoices.org>

گام به گام با تاریخ شفاهی

راهنمای گام به گام تاریخ شفاهی، توسط جودیت مایر (Judith Moyer) در وبسایت زیر، و با هدف آشنا ساختن محققان رشته تاریخ ارائه شده است:

http://dohistory.org/on_your_own/toolkit/oralHistory.html

در این راهنمای آموزشی در خصوص مواردی مانند تعریف تاریخ شفاهی و منابع مطالعاتی تاریخ شفاهی، مطالبی بیان شده است.

انجمن تاریخ شفاهی

در این پروژه می‌توان آرشیو صوتی ۴۰۰ مصاحبه در خصوص ساکنان اولیه منطقه کیپ‌تاون را به‌دست آورد. این پایگاه وابسته به گروه مطالعات تاریخی دانشگاه کیپ‌تاون در آفریقای جنوبی است.

تاریخ شفاهی به عنوان مواد تاریخی

دانشگاه جرج ماسون در امریکا، تاریخ شفاهی را به عنوان یکی از مواد تاریخی، مورد توجه قرار داده و در وب‌سایت زیر به آن پرداخته است:

<http://historymatters.gmu.edu/mse/oral>

در این پایگاه به سؤالات اساسی در خصوص تاریخ شفاهی مانند: تاریخ شفاهی چیست؟ چگونه می‌توان از تاریخ شفاهی استفاده کرد؟ تفسیر تاریخ شفاهی؛ کتاب‌شناسی تاریخ شفاهی و... پاسخ داده شده است.

طرح درس

بخش نگهداری خاطرات کتابخانه کنگره امریکا، مطالبی درباره طرح درس تاریخ شفاهی برای معلمان و دانشجویان تهیه کرده است که می‌توان از طریق وب‌سایت زیر به آن دسترسی پیدا کرد:

<http://memory.loc.gov/ammem/ndlpedu/lessons/oralhist/ohhome.htm>

تاریخ شفاهی از ۱۹۶۸ میلادی

مدرسه عالی کینگ‌استون جنوبی، با کمک گروه فناوری علمی دانشگاه براون در امریکا، پروژه مشترک «تاریخ شفاهی جهان: از ۱۹۶۸» را راه‌اندازی کرده است. برای آشنایی با این پروژه به آدرس زیر متصل شوید:

<http://www.stg.brown.edu/projects/1968>

حرف‌های تاریخی

مرکز چندرسانه‌ای مدرسه عالی Watertown Middle در ماساچوست امریکا، پایگاهی با نام «حرف‌های تاریخی» در موضوع مصاحبه با شخصیت‌های تاریخی، فهم تاریخ شفاهی و وظایف یک مورخ در ثبت حوادث برای آیندگان، راه‌اندازی کرده است. برای آشنایی با این سایت به آدرس زیر وارد شوید:

<http://www.watertown.k12.ma.us/wms/library/oralhistory>

تاریخ شفاهی منطقه‌ای

دانشگاه کالیفرنیا - برکلی، برنامه‌ای با عنوان «تاریخ شفاهی منطقه‌ای» (ROHO) برای نگهداری اسناد تاریخی و تجزیه و تحلیل آنها در حوزه تاریخ امریکا و مسائل بحرانی آن، راه‌اندازی کرده است. این کار با کمک دانشجویان و محققان این دانشگاه انجام شده و نتیجه کار هم‌اکنون در کتابخانه Bancroft

نگهداری می‌شود. برای آشنایی با این طرح و شیوه انجام آن به سایت زیر وارد شوید:

<http://bancroft.berkeley.edu/ROHO>

تاریخ شفاهی روتگرز

آرشیو تاریخ شفاهی روتگرز، وابسته به دانشگاه ایالتی نیوجرسی در امریکا، در خصوص جنگ دوم جهانی، جنگ کره، ویتنام و جنگ سرد، حاوی مصاحبه و ذکر خاطرات زنان و مردانی است که در این صحنه‌ها حضور داشته‌اند. برای آشنایی با شیوه جمع‌آوری این مجموعه و طبقه‌بندی آن به سایت زیر وارد شوید:

<http://oralhistory.rutgers.edu>

تاریخ شفاهی اوهایو

مدرسه Telecommunications وابسته به دانشگاه اوهایو در امریکا، پروژه مجموعه تاریخ شفاهی را در قالب طرح درس و در سایت زیر ارائه داده است:

<http://www.tcomschool.ohiou.edu/cdtm/index.htm>

تاریخ شفاهی در کالیفرنیا شمالی

دانشگاه کالیفرنیا شمالی، مبانی نظری تاریخ شفاهی را در وب‌سایت دانشگاهی خود ارائه می‌دهد:

http://www.unc.edu/depts/wcweb/handouts/oral_history.html

مراکز دیگر

تاریخ شفاهی در دانشگاه آلاسکا

<http://www.uaf.edu/library/oralhistory/index.html>

تاریخ شفاهی دانشگاه Connecticut

<http://www.oralhistory.uconn.edu>

مرکز تاریخ شفاهی در دانشگاه هاوایی

<http://www.oralhistory.hawaii.edu>

مرکز تاریخ شفاهی دانشگاه Louisville

<http://louisville.edu/library/uarc/ohc.htm>

انجمن تاریخ شفاهی ژاپن

<http://joha.jugem.jp>

تاریخ شفاهی در چین

<http://oralhistory.netfirms.com>

تاریخ شفاهی کتابخانه ملی نیوزلند

<http://www.natlib.govt.nz/collections/types-of-items/oral-histories>